

नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेड

प्रधान कार्यालय, काठमाडौं

प्रशासन सेवा (प्रशासन/लेखा समूह), तह-९, सह-प्रबन्धक पदको खुल्ला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ५०

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा				पूर्णाङ्क :- २००		
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्याXअङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत तर्कयुक्त-समस्यामूलक	८ x १० = ८०	३ घण्टा
				विषयगत-समस्या समाधान	१ x २० = २०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत तर्कयुक्त-समस्यामूलक	८ x १० = ८०	३ घण्टा
				विषयगत-समस्या समाधान	१ x २० = २०	
द्वितीय चरण :- प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वार्ता				पूर्णाङ्क :- ५०		
क. प्रस्तुतीकरण		२०	-	प्रस्तुतीकरण	-	१० मिनेट
ख. व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता		३०	-	मौखिक	-	-

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रम रुपरेखा/परीक्षा योजनामा प्रथम चरणमा लिखित परीक्षा र दोस्रो चरणमा प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वार्ता गरी दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रशासन समूह र लेखा समूहको प्रथम पत्रको परीक्षा एउटै प्रश्नपत्रबाट लिइने छ । तर दोस्रो पत्र (सेवा सम्बन्धी) समुहगत आधारमा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी वा नेपाली र अंग्रेजी दुवै भाषामा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूमात्र प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वार्तामा सम्मिलित हुन पाउने छन् ।
- लिखित परीक्षा र प्रस्तुतीकरण तथा अन्तर्वार्ताको कुल अङ्क योगका आधारमा योग्यताक्रम अनुसार अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा समावेश भएका कानूनहरूमा परीक्षा हुनुभन्दा तीन (३) महिनापूर्व संशोधन भएको हकमा संशोधन अनुरूप नै हुनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७९/०४/२३

नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेड

प्रधान कार्यालय, काठमाडौं

प्रशासन सेवा (प्रशासन/लेखा समूह), तह-९, सह-प्रबन्धक पदको खुल्ला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड (क):- सार्वजनिक प्रशासन (३ × १०) = ३० अङ्क

१. सार्वजनिक प्रशासनका नवीन आयामहरु र नेपालमा तिनको प्रयोग
२. प्रशासनिक अवधारणा तथा सिद्धान्त
  - २.१ कार्य विभाजन र अधिकार प्रत्यायोजन
  - २.२ समन्वय
  - २.३ नेतृत्व
  - २.४ पदसोपान
  - २.५ आदेशको एकात्मकता
  - २.६ निर्णय निर्माण
  - २.७ नियन्त्रणको दायरा
  - २.८ मुख्य निकाय र सहयोगी निकाय (Line Agency and Staff Agency)
३. कार्य विस्तृतीकरण (Job Enlargement), कार्य पुष्टीकरण (Job Enrichment) र व्यवस्थापन परीक्षण (Management Audit)
४. संगठन : परिचय, स्वरूप, सिद्धान्त तथा गठनका आधारहरु
५. सामानज्ञ र विशेषज्ञ (Generalist and Specialist)
६. मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भारको सैद्धान्तिक पक्ष
७. सार्वजनिक सेवा प्रवाहका प्रकार र नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा सेवा प्रवाहका समस्या र चुनौतीहरु
८. नेपालको सार्वजनिक कर्मचारी प्रशासन : विद्यमान समस्या र चुनौती, कर्मचारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन तथा कार्यसम्पादन सम्भौता
९. सार्वजनिक नीति : तर्जुमा, कार्यान्वयन र विश्लेषण
१०. नेपालमा संघीय शासन प्रणाली
११. सामाजिक न्याय, समानता र सामाजिक सुरक्षा
१२. नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान

खण्ड -ख):- सार्वजनिक व्यवस्थापन (३ × १०) = ३० अङ्क

१३. सार्वजनिक व्यवस्थापन : अवधारणा र विकासक्रम
१४. ज्ञान व्यवस्थापन, प्रतिभा व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन, अभिलेख व्यवस्थापन, संस्थागत स्मरण व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन र विविधता व्यवस्थापन
१५. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेड

प्रधान कार्यालय, काठमाडौं

प्रशासन सेवा (प्रशासन/लेखा समूह), तह-९, सह-प्रबन्धक पदको खुल्ला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

१६. वार्ता तथा सम्झौता सम्बन्धी सैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान
१७. संगठनात्मक व्यवहार (Organization Behavior), समूह गतिशीलता (Group Dynamics) र समूहगत कार्य (Group Work)
१८. व्यवसायिकताको विकास

खण्ड (ग) :- विकास प्रशासन र व्यवस्थापन (२ × १०) + (१ × २०) = ४० अङ्क

१९. नेपालमा विकास प्रशासनको विकासक्रम, अवरोध, समस्या र चुनौती
२०. आयोजना व्यवस्थापन
२१. दिगो विकास र दिगो विकास लक्ष्य
२२. समावेशी विकास
२३. नेपालमा सार्वजनिक संस्थान : विकासक्रम, वर्तमान सन्दर्भमा सार्वजनिक संस्थानको औचित्य र सुदृढीकरणका उपाय
२४. सार्वजनिक संस्थानको निजीकरण र नेपालको अभ्यास
२५. नेपालमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्याङ्कनको अवस्था
२६. आर्थिक विकास, आर्थिक बृद्धि र रोजगारी
२७. विश्वव्यापीकरण र स्थानीयकरण
२८. नेपालमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीको विद्यमान अवस्था र समस्या तथा चुनौती
२९. नेपालको सामाजिक आर्थिक विकासमा वैदेशिक सहायताको भूमिका
३०. नेपालको वैदेशिक व्यापार, भूपरिवेष्टिता र नेपालमा वस्तुको आयात, निर्यात र ढुवानी व्यवस्था

समाप्त

नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेड

प्रधान कार्यालय, काठमाडौं

प्रशासन सेवा (लेखा समूह), तह-९, सह-प्रबन्धक पदको खुल्ला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क):- लेखा, लेखा प्रणाली तथा लेखा अभिलेख (४×१०)=४० अङ्क

१. लेखा र लेखा प्रणालीको परिचय

- १.१ लेखापालनको अवधारणा, आधारभूत तत्व, उद्देश्य र महत्व
- १.२ दोहोरो लेखा प्रणालीका सिद्धान्त र सो सम्बन्धी खाताहरु
- १.३ लेखाङ्कन प्रणालीका आधारहरु : नगद (Cash), प्रोदभावी (Accrual) र मिश्रितमा आधारित
- १.४ लेखाप्रणालीका क्षेत्रहरु : वित्तीय लेखाङ्कन, लागत लेखाङ्कन, आम्दानी लेखाङ्कन, जिम्मेवारी लेखाङ्कन (लागत केन्द्र, मुनाफा केन्द्र, लगानी केन्द्र), मूद्रा स्फिति लेखाङ्कन र कर लेखाङ्कन
- १.५ अन्तर्राष्ट्रिय लेखा प्रणाली र लेखा प्रणालीको सर्वमान्य सिद्धान्त
- १.६ वित्तीय लेखाङ्कन: प्रकृति, क्षेत्र, लक्ष्य, उद्देश्य र कार्यहरु
- १.७ व्यवस्थापन लेखाङ्कन :
  - १.७.१ प्रकृति, क्षेत्र, लक्ष्य, उद्देश्य र कार्यहरु
  - १.७.२ वित्तीय लेखा र व्यवस्थापन लेखाबीचको भिन्नता
  - १.७.३ व्यवस्थापनमा व्यवस्थापन लेखाङ्कनको प्रयोग
  - १.७.४ निर्णय निर्माण
  - १.७.५ विकल्प छनौट सम्बन्धी निर्णय
  - १.७.६ Capital Budgeting Decision with Analytical Tools
  - १.७.७ Budgeting & Budgetary Control

२. लेखा अभिलेख

- २.१ लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation) तथा लेखाहरुको वर्गीकरण
- २.२ सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance) को आवश्यकता, सन्तुलन परीक्षण नमिल्ने कारणहरु र मिलाउने तरिका
- २.३ लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटीहरु तथा सुधार गर्ने तरिका
- २.४ बैंक मौज्जात फरक पर्नाका कारण, मिलानका तरिकाहरु
- २.५ पूँजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
- २.६ लेखाङ्कन नीतिहरु : ह्रास कट्टी, ह्रास कट्टीका तरिकाहरु, वक्यौता व्यवस्थापन, जिन्सी खर्च र मूल्याङ्कन, चालू पूँजी व्यवस्थापन
- २.७ नेपाल लेखामान मापदण्ड (Nepal Accounting Standard) र नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड (NFRS)
- २.८ खाता सूची (Chart of Accounts)
- २.९ लेखाका सिद्धान्त र नीतिहरु
- २.१० लेखापालनमा देखापर्ने सैद्धान्तिक तथा प्रक्रियागत समस्या र समाधानको खोजी

नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेड

प्रधान कार्यालय, काठमाडौं

प्रशासन सेवा (लेखा समूह), तह-९, सह-प्रबन्धक पदको खुल्ला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख): लेखापरीक्षण तथा नियन्त्रण र आर्थिक विवरणहरू (३×१०)=३० अङ्क

३. लेखापरीक्षण तथा नियन्त्रण

- ३.१ लेखापरीक्षण: परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्व
- ३.२ लेखापरीक्षणका संवैधानिक एवं कानूनी आधारहरू
- ३.३ आन्तरिक नियन्त्रण, आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षणको उपादेयता, महत्व र यसका तरिकाहरू
- ३.४ कार्यमूलक लेखापरीक्षण, व्यवस्थापन लेखापरीक्षण र कर लेखापरीक्षण (Tax Audit) सम्बन्धी जानकारी
- ३.५ लेखापरीक्षण योजना, जोखिम र जोखिमको पहिचान, लेखापरीक्षण टिपोट
- ३.६ बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.७ जालसाजी अनुसन्धानका तरिकाहरू
- ३.८ आर्थिक अनुशासन र लेखापरीक्षण
- ३.९ सार्वजनिक लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार
- ३.१० महालेखा परीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार
- ३.११ International Standard for Supreme Audit Institution
- ३.१२ नेपाल लेखापरीक्षणमान NSA 200, 210, 230, 240, 300, 320, 580

४. आर्थिक विवरणहरू

- ४.१ लेखाङ्कन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart)
- ४.२ कारोवार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन र खातामा प्रविष्टि
- ४.३ आधारभूत वित्तीय विवरणहरूको तयारी
  - ४.३.१ आय तथा व्यय विवरण
  - ४.३.२ वासलात
  - ४.३.३ नगद प्रवाह विवरण
  - ४.३.४ फण्ड प्रवाह विवरण
- ४.४ लेखा सूचनाका गुणात्मक विशेषता
- ४.५ लेखा सूचनाको महत्व र सीमा
- ४.६ रकमान्तर तथा सोधभर्ना लेखाङ्कन
- ४.८ लेखाङ्कन समायोजनहरू
  - ४.८.१ Accruals and Outstanding
  - ४.८.२ Prepaid Expenses
  - ४.८.३ Reconciliation of Accounts
  - ४.८.४ Adjustments
- ४.९ दीर्घकालीन लगानी निर्णय

नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेड

प्रधान कार्यालय, काठमाडौं

प्रशासन सेवा (लेखा समूह), तह-९, सह-प्रबन्धक पदको खुल्ला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ग): आर्थिक प्रशासन र सम्बद्ध कानून (१×१०)+(१×२०) = ३० अङ्क

५. आर्थिक प्रशासन

- ५.१ आर्थिक प्रशासन : अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- ५.२ बजेट : अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- ५.३ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
- ५.४ वित्तीय योजना
- ५.५ कर: अर्थ, उद्देश्य, प्रकार तथा महत्व
- ५.६ सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
- ५.७ आर्थिक प्रशासनमा जिम्मेवारी र जवाफदेही : आर्थिक कारोवारमा वित्तीय तथा प्रशासकीय जवाफदेहीको आवश्यकता, आर्थिक प्रशासनमा प्रशासकीय प्रमुखहरुको जिम्मेवारी र जवाफदेहीको व्यवस्था, आर्थिक अनुशासनको मौजुदा स्थिति र समस्या
- ५.८ आर्थिक नीति, वित्तीय नीति, मौद्रिक नीति र विदेशी विनिमय नीति
- ५.९ लिलाम सम्बन्धी व्यवस्था

६. ऐन तथा नियमहरु

- ६.१ लेखा परीक्षण ऐन, २०४८
- ६.२ आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली, २०५९
- ६.३ नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- ६.४ नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेडको कर्मचारी (सेवा, शर्त तथा सुविधा) विनियमावली, २०७२
- ६.५ नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेडका आर्थिक प्रशासन तथा खरिद व्यवस्था सम्बन्धी विनियमावली, २०६९
- ६.६ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
- ६.७ भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
- ६.८ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- ६.९ आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ तथा नियमावली, २०६४
- ६.१० भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ६.११ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
- ६.१२ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
- ६.१३ कम्पनी ऐन, २०६३

समाप्त